

RUCH ROBOTNICZY

ORGAN CENTRALNY „CHRZEŚCIJAŃSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH“ Z SIEDZIBĄ W KRAKOWIE.

Prenumerata wynosi:
Rocznie: 3 zł., półrocznie 1.50 zł.

„RUCH ROBOTNICZY“
wychodzi co miesiąc.

Ogłoszenia umieszcza się po cenie 20 gr. od wiersza petitowego.
Adres Redakcji i Administracji:
Kraków, ul. Andrzeja Potockiego 11, Tel. 0483.

Wydawca: JAN PUCHAŁKA. Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Front.

Ku połączeniu i wzmocnieniu.

Za parę tygodni, bo w dniu 6 lutego b. r. odbędzie się w siedzibie województwa śląskiego walny zjazd delegatów dwóch organizacji o tym samym programie, tych samych dążeniach i celach, tych samych ideałach. Na tym zjeździe delegaci Polskiego Zjednoczenia Chrześcijańskich Związków Zawodowych z siedzibą w Krakowie oraz „Chrześcijańskiego Zjednoczenia zawodowego“ z siedzibą w Katowicach uchwalą połączenie obu organizacji w jedną całość. Od dnia 6 lutego b. r. działać ma na obszarze Małopolski i Śląska jedna centrala chrześcijańskiego ruchu zawodowego, która obejmie wszystkie placówki obu dotychczas odrębnie pracujących organizacji i zapewne liczbę tych placówek w najbliższym czasie wielokrotnie pomnoży.

Zjazd wspólny w Katowicach poprzedzą zjazdy każdej z łączących się organizacji, a to celem zamknięcia dotychczasowej działalności, a rozpoczęcia wspólnej pracy wśród rzesz robotniczych. Na 23 stycznia b. r. zwołany został do Białej Zjazd Polskiego Zjednoczenia chrześcijańskich Związków zawodowych z siedzibą w Krakowie, tydzień przedtem 16 b. m. odbędzie się zjazd Chrześc. Zjednoczenia Zawodowego z siedzibą w Katowicach.

Chrześcijański ruch zawodowy w Polsce ma już swoją historję. Pierwszym ośrodkiem tego ruchu był Kraków, gdzie przed dwudziestu przeszło laty, bo dnia 6 maja 1906 powstała pierwsza na ziemiach polskich wyraźnie chrześcijańska organizacja zawodowa pod nazwą „Polski Związek Zawodowy Katolickich Robotników“, dzisiejsze „Polskie Zjednoczenie Chrześcijańskich Związków Zawodowych“ z siedzibą w Krakowie. Organizacja ta odegrała za czasów zaboreznych poważną rolę w ruchu robotniczym b. zaboru austriackiego, a działalność jej nie pozostała bez wpływu na stosunki robotnicze w Małopolsce i na Śląsku Cieszyńskim. O przeszkodach i trudnościach, oraz o szczegółowych wynikach działalności „Polskiego Zjednoczenia chrześcijańskich Związków Zawodowych“ w Krakowie pisałem

już w broszurze wydanej z okazji 15-lecia istnienia naszej organizacji. Tam każdy znaleźć może dokładną historję walk, jakie staczać było trzeba nie tylko z ruchem socjalistycznym, z niesumiennością kapitału, z nieprzychylnością rządu zaborezowego ale również z obojętnością społeczeństwa. Z różnych trudności wychodziliśmy więcej zahartowani, czasem uszczupleni, ale częściej wzmocnieni. Ważnym wydarzeniem był zjazd w roku 1913, na którym nastąpiło połączenie naszej organizacji oraz bratniej organizacji, złożonej z okręgu Bielska-Białej przez p. p. Zamojskiego. Po tem połączeniu rozpoczął się duży rozwój naszego ruchu, przerwany jednak wypadkami wojennymi. Wojna światowa groziła całkowitem rozbitciem naszego „Zjednoczenia“. Dzięki dużym wysiłkom kierowników i ofiarom wielu członków udało się uniknąć rozbitcia, a po powstaniu niepodległej Polski rozszerzyć naszą działalność daleko poza ramy przedwojenne.

Na mocy uchwały zjazdu delegatów organizacji robotniczych z b. zaboru austriackiego i rosyjskiego, „Polskie Zjednoczenie Chrześc. Związków Zawodowych“ uznane zostało za centralę dla całej Polski. Od marca 1919 roku przypadł nam zaszczyt organizowania braci robotniczej w b. Kongresówce. Z zadania tego staraliśmy się wywiązać według najlepszej woli. Z krakowskiej centrali organizowano chrześcijańskie związki zawodowe w Zagłębiu Dąbrowskiem, w okręgu częstochowskim, łódzkim, warszawskim. Szereg działaczy, wyszkolonych na kursie społecznym, odbytym w roku 1919 w Krakowie, współpracowało w tem wielkim dziele. I jakkolwiek następne lata przyniosły zerwanie łączności organizacyjnej między Krakowem a b. Kongresówką, a nawet Małopolską wschodnią, to jednak wszędzie na tych ziemiach rzucone zostało przez centralę krakowską ziarno dobre, które pielęgnowane dalej przez nowopowstałe centrale, przyniosło obfite plony. Dla nas, którzyśmy kierowali tym ruchem, pozostało zadowolenie z dobrze spełnionego obowiązku nałożonego na nas uchwałami zjazdu z roku 1919.

Bolejąc nad rozszczępieniem chrześcijańskiego ruchu zawodowego w Polsce, dążyliśmy przez szereg lat do ponownego jego trwałego połączenia. Wysiłki nasze nie pozostały bez rezultatu. Stajemy bowiem wobec faktu, że dokonuje się połączenie częściowe, które niewątpliwie jest ostatnim etapem na drodze do ogólnego połączenia wszystkich chrześcijańskich związków zawodowych w całej Polsce. Częściowa ta unifikacja obejmie obszary, na których jest największe, poza Łodzią i Warszawą, skupienie robotnicze. Nie jest przeto do pomyslenia, by wobec organizacji, obejmującej przeważnie siły robotników chrześcijańskich, dało się na dłuższą metę utrzymać pozostałe centrale. Unifikacja, która się dokona w dniu 6 lutego b. r. w Katowicach, musi i na pozostałym obszarze państwa obudzić pragnienie unifikacji ogólnej i poprzeć wysiłki tych ludzi, którzy dążą do stworzenia jednej wielkiej na całą Polskę jedynej centrali chrześcijańskich związków zawodowych.

Spoglądając na 20-letnią działalność „Polskiego Zjednoczenia Chrześcijańskich Związków Zawodowych“ z siedzibą w Krakowie stwierdzić możemy, że była ona dla chrześcijańskiego i polskiego robotnika pożyteczną. Mamy też głębokie przekonanie że połączeni z naszymi braćmi z Górnego Śląska, tak zahartowanymi w bojach o dobro robotnika, tem wydatniej pracować będziemy mogli w kierunku wykucia dla polskiego stanu robotniczego lepszej, da Bóg, świetlanej przyszłości.

Jan Puchałka.

XII. Zjazd delegatów.

Polskiego Zjednoczenia Chrześcijańskich związków zawodowych z siedzibą w Krakowie

odbędzie się

w niedzielę dnia 23 stycznia 1927 w sali Domu Katolickiego w Białej.

PROGRAM ZJAZDU.

Przed południem:

- I. 1. O godz. 10 rano Msza św. w kościele parafjalnym w Białej.
2. O godz. 11 rano otwarcie Zjazdu.
3. Przemówienia gości.
4. Unifikacja chrześcijańskiego ruchu zawodowego w Polsce — referent poseł Jan Puchałka.
5. Wybór Komisji weryfikacyjnej i statutowo-regulaminowej.

Po południu:

- II. Walne Zgromadzenie Polskiego Zjednoczenia Chrześc. Związków Zawodowych z siedzibą w Krakowie.
 1. Odczytanie protokołu.
 2. Sprawozdanie Zarządu Głównego.
 3. Sprawozdanie kasowe.
 4. Dyskusja.
 5. Uchwalenie absolutorjum.
- III. Połączenie Chrześcijańskich Związków Zawodowych Małopolski i Śląska.
 1. Sprawozdanie Komisji statutowo-regulaminowej.
 2. Uchwalenie połączenia.

IV. Wnioski i rezolucje.

V. Zamknięcie Zjazdu.

W myśl statutu — Koła miejscowe wysyłają na Zjazd po jednym delegacie na każde 200 członków. Koła liczące mniej niż 200 członków wysyłają również jednego delegata. Każdy delegat otrzymuje z Zarządu Głównego legitymację. Koszta wysłania delegata pokrywają Koła z własnych funduszy.

Wnioski na Walny Zjazd należy przesłać do dnia 16-go stycznia 1927 r. do Krakowa.

Zarząd Główny Polskiego Zjednoczenia Chrześc. Związków Zawodowych z siedzibą w Krakowie:

Stanisław Front, sekretarz generalny. Jan Puchałka, prezes.

Karol Martinek, wiceprezes. Wojciech Dyląg, wiceprezes.

Ks. Ludwik Kasprzyk, skarbnik.

Walny zjazd delegatów.

Chrześcijańskich związków zawodowych Małopolski i Śląska

odbędzie się

w niedzielę dnia 6-go lutego 1927 roku w Katowicach w Domu Związkowym przy Katedrze św. Piotra i Pawła.

PROGRAM WALNEGO ZJAZDU:

1. O godz. 9 rano uroczyste nabożeństwo z kazaniem w Katedrze św. Piotra i Pawła.
2. O godz. 10.30 rano otwarcie Zjazdu przez prezesa Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego w Katowicach posła Wojciecha Sosnińskiego.
3. Wybór prezydium Zjazdu i Komisji zjazdowych.
4. Przemówienia powitalne.
5. Referat: Idowe podstawy chrześcijańskiego ruchu zawodowego, referent ks. red. Jan Piwowarczyk.
6. Obrady Komisji: a) statutowo-regulaminowej, b) weryfikacyjnej, c) Komisji-matki.
7. Referat: Obecny stan chrześcijańskiego ruchu zawodowego w Małopolsce i na Śląsku. Referent Jerzy Lewandowicz.
8. Sprawozdanie Komisji zjazdowych.
9. Wybór: a) Zarządu głównego, b) Komisji rewizyjnej.
10. Wolne głosy.
11. Uchwalenie rezolucyj.
12. Zamknięcie Walnego Zjazdu.

Za Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe z siedzibą w Katowicach:

Michał Musioł

sekr. generalny.

Wojciech Sosniński

prezes.

Za Polsk. Zjednoczenie chrześc. związków zawodowych z siedzibą w Krakowie:

Stanisław Front.

sekr. generalny.

Jan Puchałka

prezes.

Nowe Związki.

Z końcem roku 1926 przystąpiono w Tarnowie do zawiązania nowego Koła pracowników drzewnych na tartaku firmy „Mieszczanka“. W Rzeszowie powstało Koło Związku Metalowców. Nowym Organizacjom życzymy pomyślnego rozwoju.

Z ruchu ogólnego w Chrześ. Związkach Zawodowych.

W ostatnich czasach zaznacza się szczególnie w organizacjach fabrycznych stała dążność do uzyskania podwyżki płac. W przemyśle włókienniczym po pertraktacjach uzyskano podwyżkę: w Białej i Bielsku 10%, w Andrychowie około 11%. W Zagłębiu Dąbrowskim w górnictwie uzyskano w akordzie 6% i w płacach dziennych 9%. Również w innych zawodach, jak drzewnym, chemicznym, ruch cennikowy jest w toku. Ma być również wyłoniona nadzwyczajna Komisja rozjemcza, mająca wydać orzeczenie o warunkach pracy i wynagrodzenia dozorców domowych w Krakowie. Celem omówienia postulatów dozorców domowych odbył się w niedzielę 19 grudnia wielki ogólny wiec w Krakowie przy udziale około tysiąca osób.

W sprawach robotniczych z ramienia Centrali krakowskiej bawiła w Warszawie w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej delegacja na czele z p. sekretarzem Hoffmanem. Rezultat delegacji zapowiada się pomyślnie. W delegacji do Warszawy wyjeżdżali również przedstawiciele Chrześ. Związku Zawodowego pracowników fabryki cygar w Krakowie, oraz Stowarzyszenia przemysłowego dorożkarzy.

Z ruchu zawodowego w Krakowie.

W okresie świątecznym staraniem Sekretariatu Okręg. Chrześ. Związków Zawodowych urządzono szereg zebrań; między innymi Chrz. Związki Zawodowe urządziły w niedzielę dnia 9 stycznia wspólny „Opłatek“ w wielkiej sali dawnego refektarza OO. Franciszkanów, który zgromadził przy wspólnym stole kilkaset osób. W uroczystości „Opłatek“ wzięli liczny udział przedstawiciele inteligencji chrześ.-społecznej, posłowie i radcy miejscy, obrońca prawny Ch. Z. Z. Dr Rozmarynowicz, pp. inż. Gliński i inż. Kramarski.

Z ruchu kulturalno-oświatowego w Krakowie.

W b. okresie zimowym z inicjatywy Krakowskiego Koła Studjów chrześcijańsko-społecznych powstała „Sekcja Robotnicza Mowców i Referentów“, na której czele stanął ks. red. Jan Piwowarczyk. Zebrania Sekcji odbywają się stale w każdą środę tygodnia, a biorą udział w pracach Sekcji wszyscy wybitniejsi robotnicy z pośród Związków Zawodowych krakowskich. Robotnicy otrzymują tematy do wypracowań, przygotowują na każde zebranie referaty. Już dotychczasowe zebranie Sekcji wykazały, iż wśród robotników naszych znajduje się bardzo dobry materiał na dzielnych mowców i referentów. Również liczny udział biorą krakowscy robotnicy w „wieczorach dyskusyjnych“, urządzanych w poniedziałki przez Koło Studjów chrześcijańsko-społecznych.

Z chrześ. Związku Zawod. służby domowej w Krakowie.

W nowo-otwartem Schronisku chrześ. służby domowej w Krakowie urządzono staraniem Związku w wigilję Bożego Narodzenia „wilję“ dla służących, pozostających bez zajęcia. Po połamaniu się opłatkiem przemówił serdecznie ks. patron Kasprzyk, poczem do stołu wigilijnego zasiadło 18 służących razem z sekretarzem gen. p. Frontem.

W niedzielę 2 stycznia b. r. dopełnił poświęcenia nowego Schroniska ks. Ludwik Kasprzyk, który wygłosił przemówienie na temat znaczenia Schroniska dla Związku służby domowej; po poświęceniu łamano się opłatkiem, poczem odbyło się przedstawienie przy „Bożem drzewku“.

Schronisko powoli urządza się i porządkuje.

Z Sekretariatu Generalnego Zjednoczenia.

Sekretariat generalny czyni żywe przygotowania do ogólnej unifikacji chrześcijańskiego ruchu zawodowego na terenie Małopolski i Śląska, jak również przygotowania do XII Zjazdu ogólnego delegatów Pol. Zjednoczenia Chrześ. Związków Zawodowych w niedzielę 23 stycznia w Białej.

—ooo—

Projekt sądów pracy.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zamierza wydać na zasadzie pełnomocnictw dekret Prezydenta Państwa z mocą ustawy o sądach pracy. Ma to być instytucja analogiczna do sądów przemysłowych istniejących w b. zaborze austriackim, jednak kompetencje nowego Sądu pracy będą znacznie rozszerzone. Celem zebrania opinii przybył do Krakowa i Bielska delegat Ministerstwa Pracy i odbył konferencję z przedstawicielami tak świata przemysłowego, jak i robotniczego. Na konferencji w Magistracie w Krakowie przedstawiciele robotników postawili szereg wniosków do projektu rządowego. Najważniejszym zaś jest to, że delegat Ministerstwa przyrzekł gotowy już projekt jeszcze raz przesłać do opinii Związków.

—ooo—

Z organizacji dozorców domowych.

Kraków.

W Krakowie toczą się obecnie pertraktacje pomiędzy Związkiem Chrześcijańskim dozorców domowych a związkami właścicieli realności nad zawarciem nowej umowy zbiorowej na rok 1927. Umowa dotychczasowa skończyła się 30. listopada u. r., to też Chrześcijański Związek zawodowy dozorców domowych, aby uniknąć okresu, w którym żadna umowa nie obowiązuje, jak to miało miejsce już przez dwa lata ubiegłe, rozpoczął prace wstępne nad zawarciem umowy. Związek Chrześcijański, mający za sobą także Katolicki związek stróżów w Krakowie, doprowadzi niewątpliwie do zawarcia jak najrychlej umowy zbiorowej, chociażby przyszło zwołać pomocy Inspektora Pracy.

Rzeszów.

W dniach 7, 8 i 9. października b. r. odbyła się w Rzeszowie Komisja Rozjemcza, która rozpatrywała zażalenie indywidualne, wynikłe z powodu niedotrzymania przepisów Orzeczenia N. K. R. przez właścicieli realności. Na Komisji omawiano szereg wypowiedzeń dozorców domowych, które w wypadkach, gdy wypowiedzenie było niesłuszne zostały zasadniczo cofnięte. Posiedzenie Komisji Rozjemczej, na które członkowie przez kilka miesięcy oczekiwali, ożywiło nieco chęć do dalszej pracy, to też organizacja w ostatnich dniach poważnie wzrasta. Jedną z największych przeszkód w rozwoju naszej organizacji w Rzeszowie jest brak odpowiedniego własnego lokalu, ale i tą przeciwność przy współpracy i dobrej woli uda się nam niewątpliwie przezwyciężyć.

Chrzanów.

Najciokawsze objawy socjalistycznej troski o byt klasy pracującej obserwujemy na terenie Chrzanowa. W mieście Chrzanowie mieści się okręgowy sekretariat socjalistyczny, gdzie stale rezyduje tow. Papuga. Do tego towarzysza zwracali się jeszcze ze związków klasowych — dziś członkowie Chrześ. Organizacji dozorców domowych — aby

starał się zorganizować w Chrzanowie dozorców domowych, albowiem Chrzanów, jak wiadomo — stolica żydowska w Zagłębiu Krakowskim — znany jest od wielu lat pod względem zaniedbania klasy pracującej. Robotnik zamieszkujący w Chrzanowie, a tem więcej dozorca domowy, to istny biały niewolnik, żyjący pod bezwzględny jarzmem żydowskim. Wówczas jednak tow. Papuga odpowiedział, że dozorców domowych zupełnie organizować nie myśli, albowiem to „bydło“ nie zasługuje na obronę. Skoro jednak przedstawiciele Chrześ. Związku zawodowego dozorców domowych udali się do Chrzanowa i wezwali dozorców do organizacji, a dozorecy pospieszyli na wezwanie bardzo licznie, wówczas tow. Papuga wyszukał sobie zwolenników, którzy mieli za zadanie nie organizowanie dozorców w związku klasowym, ale rozbijanie Chrześ. Związku zawodowego dozorców. Chwilowo nawet udało im się to częściowo, atoli wielki pan tw. Papuga nie miał ochoty zajmować się dołą dozorecy, to też dzisiaj, widzą już wszyscy, gdzie jest hasło sprawiedliwości i gdzie sumiennie występuje się w obronie najniższych warstw, to też wszyscy chwilowo zbalamuceni, opuszczają szeregi socjalistycznych organizacji i powracają do Chrześ. Związku zawodowego. Obecnie organizacja dozorców w Chrzanowie, wstępuje w nową fazę, albowiem udało się nareszcie uzyskać własny, choć skromny lokal, gdzie dozorecy zawsze czuć się będą jak u siebie. Nie wątpimy zatem, że w niedługim czasie w Chrzanowie nie będzie ani jednego dozorecy poza organizacją chrześcijańską.

Z organizacji prac. elektrowni miejskiej.

W niedzielę dnia 10-go października u. r. pracownicy Chrześ. Związku Elektrowni miejskiej w Krakowie, przeżyli wielkie święto. Świętem tem była uroczystość poświęcenia sztandaru Związku. Od wczesnego ranka dwie nasze orkiestry odegrały w mieście pobudkę, poczem uformował się przed Domem Związkowym przy ul. Andrzeja Potockiego L. 11 pochód z licznymi sztandarami, skąd przy dźwiękach orkiestry wyruszył do kościoła Najśw. Marji Panny. Poświęcenia sztandaru dokonał ks. Infułat dr. Kulinowski, który w serdecznych i podniosłych słowach przemówił do uczestników uroczystości, oddając im sztandar, jako widomy znak, za którym kroczyć winien przez ciężkie trudy życia każdy robotnik katolicki. Po poświęceniu sztandaru ks. Infułat Kulinowski odprawił Sumę pontyfikalną, w czasie której ks. Ludwik Kasprzyk wygłosił okolicznościowe kazanie. Ulewa uniemożliwiła pochód z kościoła, jednak nie przeszkodziła setkom uczestników wziąć udział w manifestacyjnym uroczystym wiecu, który odbył się w Domu Związkowym pod przewodnictwem dyr. Pachońskiego i prezesa Związku p. Józefa Śpiewaka. Uroczystość zakończyła zabawa towarzyska, częściowo w ogrodzie Domu Związkowego, a częściowo w salach związków zawodowych.

Poświęcenie sztandaru pracow. polskich zakładów garbarskich w Ludwinowie.

W niedzielę dnia 24-go października u. r. odbyło się w Podgórzu w kościele parafjalnym poświęcenie sztandaru pracowników Polskich Zakładów garbarskich w Ludwinowie. Uroczystość mimo obrzydliwej aury wypadła wprost imponująco. Poświęcenia sztandaru dokonał ks. metropolita Stefan Sapieha, a kazanie okolicznościowe wygłosił ks. L. Kasprzyk. Po Mszy św., odprawionej przez ks. Józefa

Zastawniaka, odbyła się uroczysta Akademia w sali Czytelni Katolickiej pod przewodnictwem p. dyr. Pachońskiego, na której przemawiali pp. poseł Jan Puchałka, dr. Rozmarynowicz, sekretarz okr. M. Hoffman, delegaci Związków zawodowych i przedstawiciele zakładów garbarskich p. kierownik Szepeńiec. Na zakończenie sek. Front odeczytał rotę ślubowania, po której odśpiewano „rotę“ Konopnickiej, a orkiestra Związku prac. chemicznych z Borku Fałęckiego odegrała hymn polski.

Zakończył Akademię podniosłem przemówieniem dyr. Pachoński.

Nowe wydawnictwa.

KS. JAN PIWOWARCZYK: Inteligencja a ruch chrześcijańsko-społeczny. Referat wygłoszony na zebraniu inteligencji w Krakowie. Cena 50 groszy.

Krótką, ale treściwą broszurka doskonale rozpłaszcza uprzedzenia inteligentów do życia politycznego. Autor wykazuje, że obecny kryzys inteligencji polskiej jest wynikiem inercji, sceptycyzmu, oraz indyferentyzmu politycznego inteligencji. Inteligencja polska odsunęła się od ludu, który został wydany na pastwę demagogji i radykalizmu. A właśnie zadaniem inteligencji powinna być wyteżona praca wśród ludu miasta i wsi. Najodpowiedniejsze pole do pracy znajdzie w ruchu chrześcijańsko-społecznym, jako ruchu ogólnoklasowym, opartym o etykę chrześcijańską, umiarkowanym na terenie polityki międzynarodowej.

KS. JAN PIWOWARCZYK: Oddziaływanie dzisiejszych stosunków w świecie pracy na życie religijne i moralne robotnika. Referat wygłoszony na Zjeździe Katolickim w Krakowie. Cena 30 groszy.

Broszurka ks. Piwowarczycy jest zwięzłym, ale doskonałym ujęciem położenia religijnego i moralnego warstwy robotniczej w Polsce. Autor wykazuje, że katolicyzm polskich mas robotniczych jest powierchowany, tradycyjny i tem należy tłómaczyć postępy socjalizmu i komunizmu, oraz upadek moralności indywidualnej i rodzinnej. Przyczyną tego niepokojącego stanu są: czynniki materialne (nędzne zarobki, fatalne warunki mieszkaniowe, niepewność jutra i t. d.), oraz moralne, a więc przedewszystkiem agitacja antyreligijna. Zwalać niebezpieczeństwo należy przez popieranie Chrześ. Związków Zawodowych i zakładanie Stowarzyszeń kulturalno-oświatowych, przez prasę i żywe słowo. Każdy, kto rozumie, że najwyższy już czas przeciwstawić się propagandzie wywrotowej wśród robotników, powinien z broszurką ks. Piwowarczycy się zapoznać.

SKŁADKI. Na fundusz prasowy „Ruchu Robotniczego“ ks. L. K. 2 zł., Koła Krakowskie Ch. [Z. Z. 30 zł.

LEON XIII A KWESTJA ROBOTNICZA

opracował

Posel Jan Puchałka.

Cena 1 zł. 50 gr.

SOCJALIZM A CHRZEŚCIJAŃSTWO

napisal

Ks. Jan Piwowarczyk.

Cena 1 zł. 50 gr.